

Szerkesztőség:

ik kerület 460. házszám
hová a ap szellemi részét
illető közlemények kü-
lendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hird-
tések és ezeknek díjai, vé-
gint a felszólalások kü-
lendők

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN, VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó
hivatalhoz küldendők. Nyilttér sora 1 korona.

Egyház és vagyon.

Irta. Dr. Nagy Emil orsz. képviselő.

Mi legyen az egyház álláspontja ebben
a mai vagyoni és erkölcsi irányzatban?

A nagy vagyonok fenmaradására ügye-
lő, aggodó gondoskodásnak most már nem
lenne úgy értelme mint volt a középkorban,
hisz vigyázni kellett, hogy az egyéni tulaj-
don egyáltalán megállhasson, ma pedig ha-
tározottan az a társadalom nüzusa, hogy
egyrészt a proletariátusra, másrészt a nagy
tökékre szakadjon ketté, s így a nagy va-
gyonok feletti különös örködés nem vágna
bele az egyház ama lényegbeli törekvésébe,
amelyik az általános emberi szeretet s az
emberi lélek elvont tökélyét célozza.

De viszont a szociáldemocracia gyűlö-
ködő, vallástalan polgárháborura vezető esz-
méit se teheti magáévá az egyház.

Hanem a kettő között el kell foglalnia
az arany középutat.

Ez az arany középut szerintem abban
áll, hogy az egyháznak magáévá kell ten-
nie a szocializmusnak gazdasági oldalát,
vagyis törekednie kell arra, hogy a munkás
ügy lakás, valamint élelmezés, s általában
az életmód tekintetében ne legyen kiakná-

zott barom, hanem éljen emberi méltósá-
gának megfelelőleg, hogy Isten képéhez, s
a lélek tökélyéhez közelebb jusson. A mun-
kás viszonyai javulásának természetes ha-
tása ott legyen, ahol már a munkaadó tár-
sadmali degradációja kezdődne. — Viszont
minden eszközzel suítsa az egyház a szo-
cializmus másik oldalát, azt, amelyik az em-
beri társadalom teljes szakadását, a polgár-
vér kihullását s a társadalom megszentelt
korlátainak szerte rugását célozza.

Amennyiben pedig a munkásérdek ha-
ladása ezen az uton ideig óráig önmagában
talan lassabban menne, gyakorolja az egy-
ház hatalmas erkölcsi erejét a gazdagok
lelkületével szemben is, s vesse szívükbe és
agyukba azt a nagy eszmét, amit a modern
gazdasági fejlődésben, uzsoramentes tisztés-
séges polgári haszonnak nevezünk. Tanítsa
meg arra a gazdagokat, hogy ne igyekez-
zenek a szegény munkás mód feletti kihasz-
nálására, hanem addig vegyék csak igény-
be munkaerejét, míg a tökének tisztességes
polgári hasznát eléri, azontul pedig becsül-
jék meg a munkás emberi méltóságát.

Ezzel az állásponttal az egyház siker-
rel nyul bele a szociális evolúció békés ala-
pokra fektetésébe, s az emberszeretetet és a

lélek tökélyének szempontjából sokkal szebb
prespektívát nyujtana ez, mint a czocial-
demokrata fenekedés és polgárháboru.

De ezzel még nem szabad beérni az
egyház vagyoni irányu működésének,
Nem elég az, hogy a munkásnak jobb meg-
élést szerez, s a gazdagot a mérsékelt tem-
poju vagyonszerzésre buzdítja, egyuttal azon
is kell törekednie, hogy a társadalom két
szembenálló osztályra elválásának nüzusát
középtelenné fenntartásával, illetve sűrűbb
beiktatásával gátolja, enyhítse, ami nem
jelenthet egyebet mint csak azt, hogy mű-
ködjük közre abban hathatósan, hogy a kis
emberek megtarthassák vagyonukat, s aki-
nek semmije sincs, az valami módon némi
vagyonot szerezhessen.

Ez nehezebben megy az ipar terén,
mert ott kétségtelenül az az irányzat, hogy
a nagy ipar megeszi a kis ipart, de azért
kétségtelenül itt is sokat lehet tenni főként
a szövetkezés segítségével.

Semmi akadály sincs azonban a föld-
művelés terén. hol az intenzív földművelés
haladása az iparral éppen ellenkezőleg azt
eredményezi, hogy egy család sokkal kisebb
földön meg képes élni, mint az extenzív
gazdálkodás korában.

TÁRCZA.

RÉTYI ANTOS JÁNOS ÉLETRAJZA.

(Megjelent a „HONVÉD” első magyar katonai hetilapban,
1871. ápril. 27-iki 17-ik számban.)

Sepsi-rétyi Antos János

1848—49-iki honvéd-alezredes.

—*— Közli: Egervári Ödön. —*—

Ös-székely nemes családból származott. Édes
atyja volt Sepsi-rétyi Antos József, édesanyja pávai
Vajna Anna. Született 1819. július 25-én Erdély-
ben, Háromszék-megye Sepsi-Réty községben.

1826—1838. a nagy-enyedí ev. reform. fő-
tanodában nyerte kiképezését.

Miután a jogi tanfolyamot végezte, 1838 ban
a II-ik székelyrezdbe lépett, mint ezredí hadapród
(Regimentskadet).

1842-ben hadnagy lett.

1848. ápril. 26-án az erdélyi cs. kir. General-
Commandó rendeletéből mozgósított zászlóaljjal
előbb Alsó-Fehér-megyébe, később pedig az erdélyi
m. kir. bányajászoknak a fellázadt oláhok elleni
megvédésére, mint hadnagy, egy osztálylyal uta-
sítottat.

Alsó-Fehér-megye Mihályfalván s környé-
kén több ezer oláh... a megye ható-
ságának felmondta... az adót
megtagadták, biztos...
június 2-án execut...
ellenálltak, tetteleg...
lövések váltattak;...
ról meghalt

egy ember, s több megsebesült, az oláhok közül
elesett és megsebesült mintegy 300.

1848. május 9-én gróf Batthyány Lajos m.
kir. miniszterelnöknek a szepeni cs. kir. General-
Commandóhoz kiadott intézkedései nyomán, kato-
nai úton, az előbbi hatóságtól kapott rendelet
következtében a fennebb érintett, mozgósított zász-
lóaljjal a szeged-verbácsi táborba rendeltetvén,
augusztus 11-én oda megérkezett.

Augusztus 20-án részt vett a Szent Tamás
elleni nagy ütközetben.

Ezen s több későbbben vívott apróbb csatá-
rozásokban tett működésért főhadnagynak léptet-
tetvén elő, szeptember 30-án a zászlóaljjal Pákozdra
rendeltetett.

Október 30-án Guyon őrnagy a pesti újonez
önkéntes zászlóaljjal a keményen eltorlaszolt s az
osztrákoktól Jellasic bán serege által makacsul
védett Mannsvörtöt nagy veszteséggel vévén be,
midőn minden harmadik ember részint elesett,
részint veszélyes sebet kapott, Guyon alól három
ló ellövetett, a túlnyomó erővel szemben, — bár
oroszláni bátorsággal küzdött a honvédség, de már
kevés számra apadva, helyzetük tarthatatlanná vált;
midőn ezt Antos észrevelte, utasítás nélkül segít-
ségére sietett, s így sikerült az ellent határozottan
visszanyomni; ezért századosnak léptetett elő s
november elején az első hadtesthez, mint tábor-
kari százados osztattott be.

Részt vett december 28-án a szikszói, 1849.
január 4-én a kassai, január 22—23 a bodrog-
keresztúri, kápolnai, február 28-án a verpeléti,
márczius 1-sőn a kövesdi, április 4-én a tápió-
bicskei, április 6-án az isaszeghi, április 10-én a
váci ütközetben, a hol az ellenségtől egy ütég
ágyút elfoglalván s az ellenségnek tetemes vesz-

teséget okozván, a csatatéren a III-ad osztályú
katonai érdemrenddel díszített fel, mi is 10564.
sz. a. megerősített a hadügyminiszterium által.

Az első hadtest vezetőségének 16424. sz. a.
felterjesztése folytán 1849. ápril. 16-tól számítandó
ranggal és illetményvel a táborkarhoz őrnagynak
neveztetett ki.

Nagy-Sallónál április 12-én Wohlgenuth 2
ezred lovassággal nyomult az első hadtest legszélső
jobb szárnya ellen, ahol egy század honvéd-huszár
állt, ennek háta megett semmi más csapat; az
osztrákok ilyenképpen hát megé akarván kerülni,
Antos táborkari őrnagy a század honvédhuszárt
(1-ső sz. császár-huszár azelőtti) csatárlánczba osztva,
gyorsan előre küldi, minek következtében az ellen-
ség ennek háta megett megfelelő tartalékot kép-
zelvén, illő távolban megmaradt, s így e kis csel
által az állás gyöngesége eltakartatott, mialatt az
első hadtest több csapatja mindenütt győzelemmel
nyomulhatott előre.

Részt vett ápril. 26-án a komáromi ütközet-
ben, midőn a vár az ostromzár alól fölmen-
tetett.

Jelen volt május 21-én Budavár ostrománál,
hol is az aknázás és rést törő ütég felállítására és
működésére személyes felügyelete alatt történt.

Ezen és általában az ostrom alatt és a
roham napján véghezvitt tetteiért a táborkarhoz
alezredesnek neveztetett ki.

Résztvett Semptén, június 25-én, Komárom-
ban július 11-én, Vác előtt július 15-én, Debre-
czenben augusztus 2-án történt ütközetekben.

Augusztus 4-én a hadügyminiszteriumhoz,
mint táborkari osztályfőnök osztattott be.

Augusztus 13-án Világosnál a fegyvert le-
tette, neki jutott az a szomorú köteletség, hogy

Itt teljes mértékben ki kell terjeszteni a kis existenciák vegyon szerzésének és vegyon megtartásának istápolását. Édes gyermekül kell megint fogadni a modern kultúra mostoha gyermekét, a falut s akkor megint vissza költözik a megelégedés a fehérre meszelt házakba. Ujra örömet találja fel a falusi ember a friss széna illatában, megint boldogan hallgatja a pitvarból a madár dalolását, megint szereti állatját, földjét családját s megint sorsával kibékülve halgatja a falu kis harangjának imára hívó szavát, amely érzelmek már már megvannak támadva az osztály gyülelet mételeyével.

Különösen nekünk magyaroknak fontos az társadalmunk egyensulyban tartása végett, hogy a kisgazdákat ne engedjük elzülleni s inkább a mezei munkásnak is tegyük lehetővé, hogy házat, kertet, s kis földet szerezhessen, s azt meg is tarthassa, mert nekünk már nincs középirtokosságunk, s így társadalmunk egyedüli szilárd törzse a parasztagzadák osztálya.

Hogy ez vagyont megtarthassa s a szegénye vagyont szerezhessen, tömeges uzsoraszerű közvetítéstől mentes kisbérletekre, értelmiségének, gazdálkodási tudományának fejlesztésére, a szövetkezés nagy eszméjének hálozatszerű kiépítésére van szükség, hogy a világpiaccal szemben nagy egészül helyt állhasson a sok apró gazdasági alany s ezenfelül a reformok egész nagy körére van sürgös szükség.

Nem csak az egyház feladatát képezi ez, hanem mindaz amit elmondtam, épügy kötelessége az államnak s minden ember-szerető polgárnak valláskülömbőség nélkül. De az kétségtelen, hogy a papoknak, mint a nép legközelebb eső vezetőinek valláskülömbőség nélkül különösen nagy e téren a hivatása. Ezért nevelésüket is akként kell

reformálni, hogy ne csak elsődleges hivatásukat tudják hiven betölteni, az embernek a lelki üdvösségre vezetését, — hanem megtudjanak felelni másodlagos hivatásuknak is, s ebben különösen a kis emberek gazdasági fejlesztése nagy feladatának.

Ütött a tizenkettedik óra, siessünk valamennyien a nagy munkára. Principiis obsta, sero medicina paratur, cum mala pec longas convaluere moras.

MI UJSAG?

— **Advent.** Így nevezi a rom. kath. anyaszentegyház azt a szent időt, amely a mai naptól kezdve Karácsonyig terjed. Ez idő alatt hajnali szt. misék tartatnak, jelezve azt hogy miként a hajnal pirkadása szétoszlatja az éj sötétségét, úgy oszlatta el a messiás az emberiség lelkéről a bün homályát s jelzi azt is, hogy a kereszténységgel egy új aera viradt az emberiségre. Azt az időt is jelképezi a hajnali szt. mise, mely alatt az emberiség esengve várta a megváltó eljövételét. Innét az „Advent“ „Urjövot“-nek is nevezetik.

— **Főispánunk a szegény iskolás gyermekekért.** Egy nagy vármegye kormányzatának gondjaiban elmélyedve aligha jut eszébe nagy nevű főispánunknak, hogy ezelőtt 7 évvel a „Kath. Olvasóegylet“-től megvásárolt „Részvételijegyek“ értéke szerint 400 koronát hagyományozott a rom. kath. iskolaszéknek, azzal a kiválóan emberszerető intézkedéssel, hogy ezen összeg a szegény iskolásgyermekek felruházási céljaira fordítottassék. Mivel pedig nevezett összeg visszafizetésének határideje még csak évek múlva jár le, az egyesület választmányának november hó 25-én tartott gyűlése abban állapodott meg, hogy nem várja be a lejáratú időt, hanem évente, a kegyes adományozó nagynevéhez fűzve, 50 koronás részletekben fogja a humanus célra hagyományozott összeget éven át az iskolaszék rendelkezésére bocsátani. — E nemes cselekedetnél csak a szegény gyermekek hathatós imája lesz nagyobb, mit intézni fognak ahhoz a gondviselőhöz, Aki ily áldott kezekkel fűzőzi be az ügyefogyottak didérgő tagjait.

— **Képviselőnk tevékenykedése.** Olvasva a fővárosi hírlapokat, örömmel konstataljuk, hogy Ft. Lévay Mihály szeretett országgyűlési képviselőnk azokon a posztionokon, ahova a közbizalom helyezte, derekasan megfelel a hozzáfűzött várakozásoknak. Nem országgyűlési szerep-

lésről lesz itt szó, hanem olyan mozzanatokban való részvételről, amelyek érdemileg nagy sullyal bírnak. Így többek közül agilitást fejtett ki mult hó 24-én tartott országgyűlési közoktatásügybizottság értekezletén s mint a bizottság tagjai legelső helyen állott fel, hogy meggyőző érvekben gazdag szónoklattal állást foglaljon, a tanítók fizetésügyének kedvező megoldása mellett. Amikor ezt tette, a népoktatás szent ügye lebegett szeme előtt. Ime, ebből az egyszerűnek látszó példából is kitünik, hogy Ft. Lévay Mihály szeretett országgyűlési képviselőnk, kit az Isten sokáig éltesen, nagy elődjének nyomdokain halad. Csak haladjon, mert nagy szüksége van az agilis képviselők buzgalmára a hazának, e kerületnek s szegény, fejlődni alig tudó városunknak.

— **Tisztelgés.** A helybeli állami polgári fiu és leányiskola tanári testülete mult hó 25-én délelőtt fél 12 órakor tisztelgett Ft. Lévay Mihály apát, esperes-plébános, orsz. gy. képviselő, mint gondnoksági h. elnök előtt. A testület érzelmeit Skonyár Gusztáv intézeti igazgató szépen átgondolt Szécsédben tolmácsolta, mire a fenkölt lelkületű főpap paedagogiai irányaszmeiktől gazdag szónoklatban válaszolt. A tisztelgés hivatalos része után barátságos beszélgetésbe elegendett a testület minden egyes tagjával s végül azzal a kellemes impressióval távoztak, hogy gondnoksági h. elnökükben a legjobb akarójukat tisztelhetik.

— **Jótekonyság.** Boldogult Antos János még életében megrendelte, hogy Katalin napján a kórház beteget és a szegényház lakói megvendégtessenek. A család kegyelettel tett eleget a nemes kívánalomnak.

Özv. Márton Ferenczné urnó pedig holnap, boldogult férje névnapja alkalmából vendégeli meg a kórház és szegényház lakóit.

— **Vacsora.** A „Kath. Olvasóegylet“ a tekézési idény bezárása alkalmából mult hó 29-én társasvacsorát rendezett, amelyen városunk több intelligens tagja is jelen volt, akik az egyszerű, magyaros vacsora mellett magyaros jó kedvvel töltötték el pár órát. Az pedig régen megvagyom irva, hogy a magyar embernek — izletes harapni való és jó bor mellett — megnyilatkozik őszintesége, amit felköszöntő alakjában tár a hallgatóság elé. Ezen az őszivacsorán és így volt s talán még lelkesebb hangulattal mint máskor, mert maga körében tisztelhetette Ft. Lévay szeretett orsz. gyűlési képviselőnk, aki remek szónoklattal valóban kellemes estélyt szerzett a társaságnak. Tartalmas toasztokat mondtak Skonyár Gusztáv állami polg. isk. Schlosser László elemi isk. igazgatók, Papp Péter községi jegyző, Szücs Istvan tanító, Iványos F. és mások. A kedélves társaság még éjfél után is egy pár óráig együtt szórakozott, kivéve Ft. Lévay képviselőnk, aki több ur kíséretében még

az első hadtest fegyvereit, ágyút, lovait az oroszoknak átadja.

Az aradi várba fogságra hurczoltatott, 6 évi várfosságra íteltetett, 1851-ben legfelsőbb kegyelmezés utján hazabocsátatott, azóta semmi hivatalt nem vállalt, mezei gazdálkodást folytatott.

Eddig van a „Honvéd“ lap száraz, krónikai előadása Antos János katonai viselt dolgairól, s annyiban is igaz van, hogy semmiféle politikai hivatalt nem viselt, de annál több részt vett a reform. egyház ügyeinek vezetésében.

Antos János életének nevezetes fordulópontja az 1851-iki márczius 23-ika volt, midőn testvér-öccse, Antos Ferencz, elvitte az akkor Pesten lakó báró Radák Istvánné házához, hol a deli szép ifjú a körülmények hatása alatt is, de megjelenségével is megnyerte a legifjabb bárónének, Katalinnak tetszését, később szerelmét s már július 16-án egybekeltek és októberben az egész család Abonyba költözött, midőn is a báró és báróné által aláirt adománylevél folytán, a már elébb megvásárolt abonyi birtok tulajdonosává lett.

Itt élte azután le legboldogabb napjait anyagi jóságú feleségével, tisztelgetve, szeretettel mindenkitől, gyakorolva a legszebb erényt, a felebarátai szeretetet, jótekonysággal vidámitva az akkori szomorú idöket.

A legboldogabb házasságot a jó Isten számos, szép gyermekkel áldotta meg, kiknek nevelése s tanitása volt életének legfőbb célja, gondoskodásának legfőbb tárgya; e gondos nevelés következtében mindegyik gyermeke előkelő helyet foglalt el a társadalomban.

A családja iránt érzett odaadó szeretetet

megosztotta szeretett egyházával. A milyen végtelenül szerette háza népét, éppen úgy szerette vallását s egyházát. Az abonyi és rétyi ev. ref. egyház, a kecskeméti egyházmegye jegyzőkönyvei tanuskodnak azon bőkezű áldozatkészségről, melylyel azok anyagi helyzetén segíteni igyekezett. Mint az abonyi ref. egyháznak már a 60-as évek óta főgondnoka, elnök társával, nt. Szánthó Elek lelkészszel válllvetve igyekezett e sok bajjal küzdő kis egyház ügyeit rendbehozni és gondos vezetés, okos számítás, s áldozatkészség következtében megérte azt az örömet, hogy az abonyi ev. ref. gyülekezet az egyházmegye mint a eklézsiája lett.

Csak az abonyi templomra, iskolákra s ösztöndíjalapítványokra tett adományai meghaladják a 6000 koronát.

1870-ben a kecskeméti ref. egyházmegye gondnokává választatott, s elnöktársával, az akkori esperessel többször meglátogatta megyéje egyházait, iskoláit, segített, buzdított, s különösen mint a tanítók jóakaró pártfogója, általános szeretetnek és tiszteletnek örvendett.

Kiváló figyelemmel és jóakarattal viseltetett a saját egyháza tanítóit iránt. Amellett, hogy az abonyi ref. tanítókat a lelkészszel együtt mind a három nagy ünnepeken vendégül látta asztalánál, mindegyiknek az ünnepekre 10—10 liter bort ajánldékozott, nem egyszer állott meg élelmiszekkel és tűzi anyaggal megrakott kocsija egyik-másik tanító udvarán, s kérés nélkül — csupán nemes szive sugallatából — többször részesítette őket pénzbeli segítséggel.

Gyermekei örökölték nemes lelkét, különösen a tanítók iránti jó indulatát. Egyik is, másik is többször lepte meg pénzadománnyal, vagy a leg-szükségesebb tárggyal a nagy családú és sok

bajjal küzdő tanítókat.

Áldja meg érte őket a jó Isten!

A 80-as években az egyházkerület bizalma folytán zsinati képviselővé választatott, a gyűléseken, mig egészsége engedte, tevékeny részt vett.

Hajlott korában — a gondviselés kifürkészhetetlen intézkedése folytán — sok sulyos csapás érte.

1882-ben hirtelen halállal meghalt szépreményű fia, György; 1889-ben Ádám, kit meszsze Indiában ragadott el az indiai typhusz; 1897-ben imádott jó felesége, 1904-ben Klári leánya és Béla fia.

Óriási lélekerő, s Istenben és gondviselésében vetett ingatlan hit és akaratján való megnyugvás kellett ahhoz, hogy lelke ily kínos gyötrelmek alatt össze nem tört, teste össze nem roskadt!

Még ezek után is nagy gonddal, bámulatos tevékenységgel vezette terjedelmes gazdaságát, mig az utolsó időben támadt lábajja a szobához, később az ágyhoz nem kötötte, mely bajhoz más complicáció is járulván, f. évi november hó 20-án 88 éves korában csendesen elszenderült.

Halála egy igaz, istenfélő kereszttyén halála volt.

Utolsó perczéig megtartotta öntudatát, gyermekeit egyenként megáldva, búcsút vett mindeniktől, az ágyban félig felemelkedett s szemeit az égre függesztve, összetett kezeit felemelve, visszahanyatlott, s nemes lelke felszállt az Istenhez, elvenni tőle a hívek jutalmát, az örök dicsőséget.

Végrendeletében 1000 koronát hagyományozott jótekonyságára.

Áldott legyen az Isten, aki emlékében is, a kinek életében is, a hazájára és egyházára

éjjel előtti 11 órakor eltávozott s nyugalomra tért, hogy erőt merítsen mindennapi agilitásához.

— **Egyház tanács tagok választása.** Részint a szabályszerű kilepés, részint elhalálozás, részint lemondás folytán öt egyház tanácsost (presbytert) választónak a ref. egyház tagjai folyó hó 16-án és ezeken kívül 4 póttagot. A választást nt. Kiss Zsigmond ev. ref. lelkes vezető. Mint halljuk, ezen választás alkalmával nem fog semmi féle pártoskodás és az ebből folyó áldatlan széthúzás és egyenellenkedés történni, hanem a választók egyértelműen, s közakarattal fogják az egyház tagjai közül az arra érdemeseket kijelölni és megválasztani, a mi legfőbb bizonyítéka egyházunk ez idő szerinti helyes vezetésének s az irányító helyes eszmék megnyilvánulásának. Ez lenne a főkélléke egyházunk felvirulására irányuló munkálkodásunknak, mit minden tényezőnek szívében kell viselnie. Adja Isten, hogy úgy legyen.

— **Tűzeset.** A ref. egyház magtár udvarán egy kúp szár pénteken délelben lángborult, de rögtön elnyomták. Valószínűleg még éjjel belényomkodtak valami kanócfélét, mely csak másnapra élelt föl annyira, hogy észre lehetett venni. A dolog bosszú műve lesz és nem is valami komplikált ügy.

— **Csendélet.** Mult hétfőn egy Fülöp Géza nevezetű tiszaroffi illetőségű fiatal ember rándult át Abonyba a szolnoki d. u. 5 óras vonat azzal a szándékkal, hogy itt lakó nő ismerőset meglátogassa. Amint megérkezett, szivarra gyújtott s füst szó mellett boldog érzéssel sietett befelé az állomásról. Merengéséből két suhancz riasztotta fel, amint utját állva, jól égő szivarját követelték. A megrettent utas átadta a szivart s mivel hogy csak egy szivarja volt, kettőt nem adhatott s így a másik suhancznak nem jutott, aki aztán e helyett pénzt követelt. Egyszóval „pénzt vagy életet!” Egyikre sem volt hajlandó az utas, hanem megígérte, hogy ha nem bántják, bent a városban fizet annyi bort, „mint tenger.” Egész a Filippi László borbély üzletéig kísérték az utast, aki ide bemenekült s védelmére sítapálczáját használta az őt ide is követő legény ellen. Nem is kellett egyéb, bieskát rántott a suhancz s az utast a fején több helyen megsebesítette, úgy, hogy ettől Fülöp megfántorodott s a padlóra roskadt. Filippi éppen akkor érkezett az üzletbe, mikor a dráma már be volt fejezve. A segéd védelmére nem kelhetett, mert attól tartott, hogy őt is megbieskásszák s így a szegény utas teljesen védtelenül, még hozzá 7 óra tájban, ki volt téve a suhanczok kegyetlenkedésének. Dr. Halmi járásorvos látlevelet állított ki a sebesülésről, Filippi közbenjárása folytán pedig a csendőrség megtette a megtorló lépést. — Egyik legényt még akkor éjjel utolérte a nemezis, mert a lakodalomban, ahova a betyárkodás után visszatértek, egy jól irányított szurással meglékelték. — Ugyancsak aznap este s ugyanabban az órában Khón Aron „Balaton”-hoz címzett koresmájában bekormozott arcú, álhús legények jelentek meg. Itt azonban, amint értesültünk, a nagy rémületnél egyéb nem történt. — Hej, hej, legények! Ami nem szabad az „untauglich”-nak, az a „tauglich”-nak sem szabad.

— **Betörés.** Mult szombaton éjjel, a vásárt megelőző éjszakán betörők jártak Hegedűs Vilmos üzletében. Az utcára nyíló boltajtót felfeszítették s azon keresztül behatoltak az üzletbe, honnét néhány doboz szivart, három süveg cukrot és a kézi kasszát emelték el — még eddig ismeretlen tettesek. — Ezek a gazemberek kezdenek mindinkább vakmerőbbé válni, a mi annyival inkább feltűnő, mert hisz most nem lehet szó szegénységről, inségről, mely az arra szorultakal lopásra kényszeríti. Itt tehát notórius tolvajok garázdálkodnak, akiknek ez a mesterségük. Jó lenne őket állandó megfigyelés alatt tartani, mert a tőlől még sok van hátra.

— **A czeplédi főgimnázium zárandokútja Rákóczi és Thököly sírjához.** A czeplédi főgimnázium tanári testülete a napokban tartott gyűlésén elhatározta, hogy tavasszal a tanuló ifjuságot elvezeti Kassára és Késmárcra, Rákóczi és Thököly Imre sírjához.

— **Gazdátlan tárgyak.** Mult hó 23-án egy deres, két éves koeza sertés, mint gazdátlan jószág, bitangszágra került. Az előjáráságtól tulajdonosa átvetheti. — Továbbá mult hó 27-én a helybeli csendőrség Kolompár Nettó cibakházi kóbor cigánytól egy pej, herélt lovat, marha levél hiánya miatt elkobozott és átadták az előjárásnak.

— **Mikor vonulnak be az újonczok?** Értesülésünk szerint a most besorozott újonczjuttalék bevonulási idejét 1907. év január

15-ére tűzte ki a hadvezetőség. A most kiszolgált katonák még bent a telt része december elején szabadul meg. A januárban bevonuló újonczok szolgálatai ideje 1909. évi szeptember közepén telik le.

— **A szolnoki ügyész jutaléka.** A szolnoki ügyészségnél egy fogház-őrmeisteri állás üresedett meg, mire Sándor János kecskeméti lakos is pályázott. Folyamodványához egy levelet is mellékelte a következő tartalommal.

Nagyságos ügyész ur kérem vegyen pártfogásába, szívesen adok érte 100 korona jutalékot.

Milaserits ügyész nem vette tréfára a dolgot és Sándort feljelentette vesztegetés miatt. A kir. törvényszék a vádlottat 40 korona fő és 15 korona mellékpénzbüntetésre ítélte. Ezt az ítéletet az elmúlt szerdán a budapesti kir. ítélőtábla is helybenhagyta.

— **Ungyilkossági kísérlet.** Májor Sándor czeplédi vasúti tisztviselő neje, született Geinger Vilma mult héten éjjel 3 órakor, mialatt férje aludt, pillanatnyi örületi rohamában az állomás levő második emeleti lakásuk ablakából kidobta magát s az örök hajnalban az épület fala mellett találták meg s azonnal orvosi ápolásban részesült. A szegény asszony csodálatosképpen ktsebb horzsolásokon kívül nagyobb sérülést nem szenvedett.

— **Szocialista gyűlés.** Szolnokon vasárnap délelőtt s délután a Kossuth szállodában a szocialisták Csizmadia Sándor elnöklete alatt gyűlést tartottak, melyen az aratási szerződés, a földmunkások szerződése, az éves cselédek béreinek rendezése került szóba.

— **Eltörlik a virilismust.** A törvényhatóságok igazgatásában korszakos jelentőségű törvényjavaslat van készülőben. Andrassy Gyula belügyminisgter ugyanis azt a szenzációs kijelentést tette a főváros több vezető férfia előtt, hogy az adócenzus alapján szervezett törvényhatósági bizottsági tagság intézményét, a virilismust eltörli. — Készül a törvényjavaslat, mely demokratikus alapon az általános választói jog elvével alkotja meg a városok és megyék jövődöntő törvényhatósági bizottságát. A törvényjavaslat rövid időn belül a parlament elé kerül.

— **Szarvashiba a mértékhitelítési törvényben.** A „Magyar Kereskedők Lapja” írja: Azt nemcsak minden kereskedő, de minden elemi iskolai tanuló tudja, hogy a kilogram tizedrésze a hektogram, századrésze pedig a dekagram, vagyis 1 dekagram: 10 gram, 1 hektogram: 100 gram. Így volt ez beiktatva a mértékhitelítési törvényjavaslat 5 §-ába is, azonban a javaslat tárgyalása alkalmával Lázár Pál előadó, műegyetemi tanár akként nyilatkozott, hogy a kérdéses meghatározás sajtóhibaként kerülhetett be a javaslatba, mert a kilogram tizedrésze nem hektogram, hanem dekagram, a hektogram pedig a kilogramnak nem tized, hanem századrésze. Indítványozta ez alapon, hogy a tizedrész helyébe századrész, a századrész helyébe pedig tizedrész tizedrésék. Ezt a módosítást a Ház egyhangulag elfogadta, ami felett, ha köztudomásra jut, épp úgy kacagni fognak Európa méterrendszerrel használó összes országai, mint a köpenieki kapitány stikrije felett. De eltekintve attól, hogy a képviselőház baklövésé miatt Magyarország válik neveltség tárgyává, kereskedelmi szempontból rendkívül hátrányos is a baklövésnek a törvényben való meghagyása. Ha például a törvény életbeléptetése után valaki a boltban bizonyos áruból öt dekagramot kér, a kereskedő a törvény értelmében nem 50, hanem 500 grammot lesz köteles a vevőnek kimérni és ha ezt nem teszi, a törvény betűi szerint ítélkező bíróság ráértheti a szigorú büntetést. Szerencsére a törvényjavaslat még a főrendiház elé kerül és az korrigálhatja a képviselőház legújabb süttős bölcsességét. Kíváncsiak vagyunk rá, hogy megteszik-e.

— **A papir árának emelése.** Az osztrák és magyar papírgyárosok elhatározták, hogy tekintettel a nyersanyag és segédanyagok árának, valamint a gyártási költségeknek folytonos emelkedésére, a papir árát minőség szerint 15—20 %-al felemelik, mely határozat azonnal életbe lépett. Megállapodások létesültek továbbá ugy a bel-, valamint a külpiacokon eszközöndő eladások szabályozására nézve, melyek keresztülvitelével egy állandó bizottság bízott meg.

— **Az Országos Iparpártoló Szövetség** a magyar közönség régen hangoztatott óhajának tesz eleget, amikor kiadja a hazai beszerzési forrásokat. Ez a füzet, mely nélkülözhetetlen segédesszköze lesz az iparpártolás iránt érdeklődő vásárló közönségnek, tartalmazza a

fűszerkereskedésben, férfi- és női-divatárkereskedésben, papírkerekedésben és vaskereskedésben kapható összes iparvezékek hazai termelőinek névsorát, olyan átnézetes összeállításban, hogy a laikus közönség egy szempillantás alatt megkaphatja a szükséges utbaigazításokat. Az Országos Iparpártoló Szövetség titkarsága (Budapest, VI., Király-utca 34.) fölkéri Magyarországot előkelő könyvkereskedőit, sziveskedjenek bejelenteni, hogy a november hó folyamán megjelenő füzetből hány példányt óhajtanak eladásra. A tartalmas füzet ára 40 fillér.

Eladó ház.

Az I. ker. Munkácsi-utca 108. számú ház szabadkézből eladó. Értekezni lehet a tulajdonosnál.

Lang Lipótné.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle ^{pemetefü} cukorkánál

A vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjük, mivel sok haszontalan utánzata van. 3

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el.

Ha köszvényben, reumában, ischiasban szenved, vegyen egy üveg

Dr. Fleisch-féle **köszvény-szeszt**

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és daganatokat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető.

Kapható: 9-34

Dr. Fleisch E. M.

„Magyar korona” gyógyszer-tárában

Győr, Baross-ut 24. szám.

Másfél decziliteres üveg ára 2 korona Huzamosabb használatra való „Családi” üveg ára 5 korona, 3 kis, vagy 2 „Családi” üveg rendelésnél már bérmentve utánvétellel küldjük.

Kiadó lakás.

Vajda Ferencz ur I. ker. czeplédi-uti házában három szobából és mellék helyiségekből álló lakás, továbbá két raktárhelyiség azonnal kiadó. — Értekezni lehet a helyszínen.

Egy jó családból való fiú tanulónak felvétetik lapunk kiadóhivatalában.

A PESTI NAPLÓ

UJ KARACSONYI
AJANDÉKA

A Pesti Napló karácsonyi albumainak sorozata a magyar génius javakései gyűjteménye. Irodalmunk és művészetünk hatalmas alkotásait méltó, nemesen diszes formában mutatták be a Pesti Napló előfizetőinek. Valamennyi esemény-számba ment a magyar könyvpiacra. Náluk szebb, előkelőbb, értékesebb diszmunkák nem igen jelentek meg. S a Pesti Napló az ő albumait ajándékolja előfizetőinek.

A Pesti Napló idei ajándéka az 1906. évi karácsonyi albuma meg fog felelni a Pesti Napló diszmunkái hagyományainak. Meg fog felelni nekik abban is, hogy kiállítására fényével felül fogja múlni a megelőző évi kiadványokat. Minden kötetje különb volt az előzőnél, pedig azok az előző kötetek is egytől-egyig remek diszművek voltak. — A Pesti Napló idei ajándékkönyve

R á k ó c z i A l b u m

lesz. Nem tudományos, csak a történelem kutatásaiban gyökerező irodalmi és művészeti diszmunka lesz. Ismertetni fogja a nagy kor hőseit, únaepnapjait és izgalmas hétköznapjait. Izzó törekvéseit, lobogó indulatait, mélyes hangulatait, diésőségét és szenvedéseit. Javairók fogják megírni a nagy szabadságharcz eleven krónikáját. És meg fog szólalni ebben a kötetben a kor költészete és izzó muzsikája. A dalmot és a tárogatóst is tanúságba idézzük. S a képzőművészetet is. Az egykorit és az újat, hogy képen, rajzban ábrázolja azt a szentséges hőskort.

Nagyszabású festmények, elsőrangú illusztrációk, kiváló mesterek alkotásai díszítik majd e művet. S a műlapokon kívül a sokszorosító művészet egész sor több

szinnyomású képen

fog remekülni. E diszes tartalomhoz méltó lesz a keret. Bekötését a magyar iparművészet elsőrangú mesterére bizzuk. Hadd feleljen meg a remekmű nemes tartalmának a külső megjelenése is.

Ezt az új páratlan diszú ajándékot megkapja karácsonyra a Pesti Napló állandó előfizetőin kívül

minden új előfizető is

aki mostantól kezdve egy évre megszakítás nélkül a Pesti Napló-ra előfizet, illetve, aki karácsonyig legalább egy félévi díjat befizetett és egy további félévi előfizetésre magát kötelezi. Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető s kívánatra külön értesítést küld e módzatokra vonatkozólag a

PESTI NAPLO kiadóhivatala, Bpest, Andrássy-út 27.

ELŐFIZETÉSI ÁR: 1 évre 28 kor., fél évre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy óra 2 kor. 40 fillér
Mutatványszámot szívesen küldünk.

Nincsen betegség házánál,

ha meghozatja a híres

Király-Balzsamot,

a balzsamok királyát, mely minden betegség ellen egyedüli biztos szer; ezen híres balzsam által megakadályozza a főfájást, köszvényt, csuzt, rheumát, fog- és hátfájást, láb-szagatást, kólikát, gyomor-fájást, szóval minden betegségnek egyedüli biztos orvossága a híres Király-balzsam, tehát szükséges hogy minden háznál készletben legyen. Egy nagy üveg 2 k. 55 f., 3 üveg 6 k. 55 f. bérmentve utánvétellel.

Kapható: **Grósz-Nagy Ferencz** gyógyszerésznél.

Debreczen kossuth utca. Budapesten: Török József gyógyszer-tárában Király-utca 12. Ugyancsak ezen szerrel megrendelhető az egész országban elismert **híres hajdusági bajuszpedrő**, melytől a legrövidebb idő alatt a legszebb bajusz nyerhető. 3 doboz 2 korona 15 fillér bérmentve, utánvétellel.

Villamos és gözerőre berendezett gyár távolról sem képes oly olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint

REMÉNYI MIHÁLY

a magyar királyi zeneakadémia házi hangszerkészítője, azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rézfuvó-hangszer, húr, stb. mig Reményi legujabb ábrákkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Bpestről, Király-utca 58. sz. Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb áron. Külön költségvetés díjtalanul. — Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Zongorák és czimbalomok javítása és hangolása. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón.

Sömörbetegek

olyanok is, kik sehol gyógyulást nem találtak, kérjenek prospektust és hiteles bizonyító levelet teljesen ingyen Rolle C. W. gyógyszerész.

Altona-Bahrenfeld. (Elbe.)

Első Styriai kötőgépgyár

Fogl J. L. műgépész

Magyarországi képviselő és raktár

Budapest, VI. Teréz-körút 20.

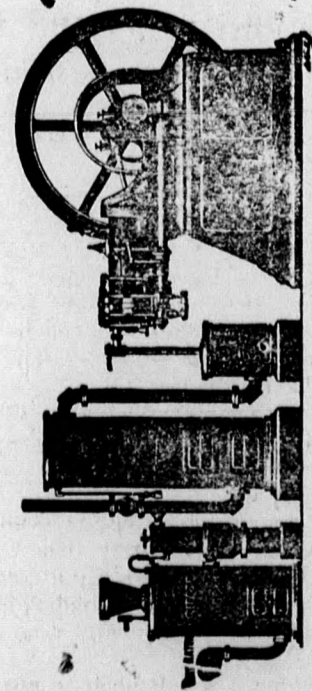
A leghíresebb **kötőgépek** tömlőzárral, házi és pari célra, részletfizetésre is kapható. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógép és kerékpár javítóműhely.

Tanítás ingyen.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes acél-ékek, 2- és 3-vasu ékek és minden egyéb gazdasági gépek.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18

Motorgyár és vasöntőde: Bécs.
Benzin- és petrolium-motorok és locomobillók, szivó-gáz-motortelvények 2-3 fill. üzemműkösséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.